

[Aksel Møller.]

give denne bebudelse en så fast form, som ministeren har gjort det, idet han har foreslået, at de 18 kr., der skal være et yderligere m²-tilskud i etagebyggeriet, skal være dækning for de udgifter, der er forbundet med fra det nuværende priseniveau at komme ned på lejeniveauet i januar 1950. Det vil altså sige, at en opadgående bevægelse i byggepriserne straks vil slå bunden ud af det princip, ministeren her søger at anlægge, og han vil være nødt til at komme til de bevilgende myndigheder eller til det høje ting med et forslag til lovændring for påny at kunne fastholde det princip, den almanakstreg, som han bygger sine huslejepolitik på. Jeg synes, man skal være meget, meget varsom med så energisk og så fast at tro på, at byggepriserne vil bevæge sig ad en helt anden vej end den, alle andre mennesker, der beskæftiger sig med disse dele, tror på, når man dog er advaret af sine egne bemærkninger om, hvor hurtigt tiden kan løbe fra en lov.

Hvis den højtærede minister ville lytte til et godt råd, opgav han allerede nu tanken om ved hjælp af forøgede statstilskud at føre lejeniveauet tilbage til 1. januar 1950. Jeg kunne forstå det, hvis ministeren kom her og sagde: det er nødvendigt for os at give yderligere tilskud for at holde byggeriet i gang; lejeniveauet er nu så højt oppe, at bygherrerne falder fra, at der er tomme borde i boligministeriet, at departementet leder efter byggesager at beskæftige sig med. Bevares — det kunne udfra et samfundsmæssigt synspunkt i høj grad være begrundet, hvis man kunne hævde, at det var det høje lejeniveau i nybyggeriet, som gjorde, at bygherrerne ikke turde sætte mere i gang, og at vi for fulde sejl drev lige ind i en byggekrisse med en masse arbejdsløshed, med nedgang i samfundets indtægter, med stagnation i følge. Men den højtærede minister vil sikkert her fra talerstolen kunne bekræfte, at dette ikke er tilfældet. Forholdet er stadigvæk det, at i boligministeriet har man nok at beskæftige sig med, hvad angår antallet af sager, at bygherrerne stadig banker på døren i Slotsholmsgade nr. 16 og beder og beder om at få sagerne ekspederet lige så hurtigt, som de bliver indbragt. Men det lader sig ikke gøre, fordi der ligger et hav af sager.

Nej, den højtærede minister er med sit forslag om en forøgelse af statens støtte til boligbyggeriet ikke i overensstemmelse med den kendsgerning, at byggekræfterne allerede er fuldt anspændt, og at situationen er den, at boligministeriet har ansøgere nok. Forøvrigt burde han vel egentlig have ræsonneret på en anden måde. Jeg forstår, at det væsentligste i den mekanik, man nu vil søge udløst gennem disse lovforslag, er, at huslejeniveauet pr. 1. januar 1950 er en afgørende bastion, som skal holdes, og at det derfor drejer sig om at forhindre, at byggepriserne stiger — hvorved denne bastion vil blive løbet over ende — at det gælder om at passe på, at byggekræfterne i landet ikke efterspørges så langt og så vidt, at priserne i kraft deraf simpelthen sættes i en opadgående bevægelse og knækker forudsætningen, knækker den tankegang, at priserne i byggeriet oven i købet skulle kunne gå ned.

Den højtærede minister vil komme til at opleve, at hvis han udvider statens engagementer i boligbyggeriet og yder tilskud, der bringer huslejen i det sidste nybyggeri ned på linie med, hvad den var pr. 1. januar 1950, vil det fremkalde flere statslån; det vil fremkalde større efterspørgsel efter statslån, det vil fremkalde større efterspørgsel efter arbejdskraft i byggeriet, større efterspørgsel efter materialer.

Vi ved, hvordan sådan noget ender — den højtærede boligminister har jo prøvet det før, da han i sin forrige embedsperiode nedsatte renten så stærkt og så vidt og i et sådant omfang, hvad angår byggeobjekterne, at det endte i et kaos. Jeg er derfor tilbøjelig til at tro, at allerede den omstændighed, at man vil give tilskud, der bringer huslejen i nybyggeriet ned på 1. januar 1950-grundlaget, er nok til at torpedere forventningerne om, at 18 kr.s m²-tilskud i etagebyggeriet skulle kunne være tilstrækkeligt.

Jeg vil forøvrigt gerne om dette m²-tilskud sige, at principielt er jeg helt tilhænger af at overgå til dette nye system for beregning af statslånstøtten. Også det var forøvrigt et led i det lovforslag, som det havde påhvilet mig at fremsætte, hvis regerings-skiftet ikke havde fundet sted. Det er klart, at et system som det, den højtærede minister nu har foreslået, hvad angår formen for